

100078

Kirken og overgangstiden.

Etter som freden nærmer seg, blir dens mange problemer stadig mer aktuelle. Ikke minst diskuteres det mann og mann imellom meget om våre hjemlige forhold, og da særlig om oppgjøret med NS og de andre krigsforbrytere. Med tanke på den stilling Kirken har hatt i disse okkupasjonsårene, er det mange som spør hva Kirken har å si i det kommende oppgjøret.

Kirkens standpunkt vil her som i andre ting ikke være bestemt av politiske eller opportunistiske overveielser, men vil være diktert ovenfra av Kirkens forpliktelse på Bibelen og Bekjennelsen. Ut fra denne forpliktelse vil Kirken i tale og handling gjøre den kristne moral gjeldende såvel i samfunnslivet som i den enkeltes liv.

Det må først være klart at Kirken aldri kan ønske at man skal se gjennom fingrene med det onde. Tvert om er det for Kirken meget vesentlig at det onde får sin straff. Ikke fordi det skal øves hevn, men fordi Guds rettferdighet krever det. Det kan være fristende å gå utenom oppgjøret, å si at nå har vi hatt nok av dødsdom og fengsel, nå vil vi tilbake til de gode, gamle og harmløse dager og nyte vår gjenvinne frihet uten å blande oppgjørets bitre drikk inn i den og bære rettferdighetens harde ord. Men tar vårt folk denne kurs, vil vi seile med lik i lasten, fordi vi da ikke grunner vårt samfunnsliv på rettferdighet, men synd. Kirken har alltid visst at forbrytelsen må straffes, og synd må sones. "Dersom den ugudelige får nåde, lærer han ikke rettferdighet, i rettvishets land øver han urett, og han ser ikke Herrens høyhet", heter det hos Esaias (26,10). Og Paulus lærer at "øvrigheten ikke bærer sverdet forgjoves, men er Guds tjener, en hevner til straff for den som gjør det som ond er" (Rom.13,4). Respekten for lovens ulrenkelighet, for landets forfatning og samfunnets øvrighet vil nedbrytes for generasjoner i vårt folk dersom de skyldige ikke blir trukket til ansvar. Selv ikke en oppriktig anger fritar for straff. Tvert imot vil en ekte anger vise seg i botferdighet, i beredskap, ja, trang til å sone den brøde som er begått. Den som angerr, vil ikke utenom oppgjøret, men ønsker å ta følgene av sin forbrytelse. Men Kirken må kreve at dette oppgjøret skjer i lovlige former. Det er bare øvrigheten som har rett til å straffe forbrytelser, all privat hevn og all personlig hevnlust dømmes av Guds ord. Om vårt folk skulle gi etter for sine lidenskaper, ville vi begynne den nye dag i Norge med å krenke Guds rettferdighet. Da ville nazismens ånd trass i alt ha seiret over oss, fordi vi er blitt som de var. Oppgjøret må og skal skje etter norsk lov og rett.

Kirkens første ord om overgangstiden er derfor et kall til vårt folk og til våre lovlige myndigheter om å øve rettferdighet på lovens grunn.

Men Kirken har også et annet ord, og det er ordet om kjærlighet og tilgivelse. Ikk slik at dette skal avsvække kravet om rettferdighet. Det karakteristiske ved den kristne kjærlighet er nettopp at den skal stå der full og hel, uten at det slås det minste av på rettferdigheten. Det er en bibelsk grunntanke at Gud selv alltid er helt rettferdig og helt kjærlig. Kjærlighet vil i denne forbindelse si forsoning og tilgivelse overfor våre fiender både i og utenfor landet. Om freden ikke kan føre til forsoning og tilgivelse, vil verden bunnfryse av hat, og et tillitsfullt forhold mellom nasjonene vil bli en umulighet. Om vi ikke kan tilgi dem av våre landsmenn som har forbrutt seg, men som angrr og lider sin straff, da vil vi gå inn i fremtiden med et åpent sår i folkets liv. Angrr fritar ikke for myndighetens straff, men den åpner vei for tilgivelse, av Gud og av mennesker, og gir derved forbryteren muligheten for å begynne et nytt liv. Kirken vil kalle vårt folk

-2-

til å få det sinn som kan tilgi den enkelte og glemme hans urett. Den fulle tilgivelse hører med til det fulle oppgjør. Kirken kan nemlig ikke glemme på det onde. En viktig side av oppgjøret er nettopp at vi derved blir ferdig med hatet og ferdig med synden. For deres vedkommende som ikke ved straffeutmålingen blir avskåret fra all omgang med folket, gjelder det at vi i gjerning viser at vi lar domstolenes straff av en mann være nok, så fremt han holder på å bli en annen i sitt forhold til fedrelandet.

Slik vil Kirken tale til vårt folk om overgangstidens problemer, og den er av hjertet overbevist om at dette er Guds vei, og derfor veien til folkesunnhet og folkelykke.

Kirken vil ikke slapphet, men oppgjør. Den vil ikke hevn, men rettferdighet. Den vil ikke hat, men forsoning. Den vil bygge Norge i kjærlighet, og den vil kalle alle landsmenn til å være med i arbeidet og la vår tro på rettferd og godhet bli grunnstenen i det byggverket

(Dette oppsettet sendes på nytt ut - til personlig orientering. Det bør tas vare på så det kan bli gjort alment kjent straks tiden for det er inne).